

11

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΑ. VI, 11 / 1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969 / 10-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις)... Σαρικίων.....
 (παιλιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας... Κορινθίας
 Νομοῦ... Κορινθίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος.....
 Μελίας Κωνσταντῆς ἐπάγγελμα Διδάκτορας.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Σοφικῶν - Κορινθίας.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Πέντε ἔτη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Τζιτζάνης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου
 Τριῶν.....
 ἡλικία... 65..... γραμματικαὶ γνώσεις... Βασ. Ἑλληνικῆ Γραμμῆς,
 ..... τόπος καταγωγῆς Σοφικῶν - Κορινθίας.....

β) Κωνσταντῆς Δημητρίου τῆς Μικαῆλ 64 ἐτῶν
 Δωδοσιῶς Σοφικῶν

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; Οὐ μείναι περιοχαὶ προωρίζοντο
 διὰ βοσκήν ποιμνίων, ἀλλὰ καὶ οὐ χωρὶς καὶ ποῖαι
 εἰς τὴν ἐξέτασιν.
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; ... ἐνηλλάσσοντο... οὐκ ἔτι... (ἀφραναθωῶς
 - xep60 -)
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
 Οὐκ ἰδιοκτησίαι οὐδὲμον, εἰς γαιοκτήμονας πρόσωποι
 τῶν οἱ ἀγροὶ οὐκ ἔχον τὰ ἴδια.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; ..... Ἦ. Περικλῆα εἰς τὴν ἐξέτασιν εἰς τὴν πατρῶν
 ἀμεντήρησιν καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Οί κάτοικοι... ἀσχολῶνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν καί εἰς τήν κτηνοτροφίαν, μὴ μόνον ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου ἀλλ' ἀμφοτέρων*
 2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχνηαι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Ναί*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τήν οικογένειάν των ; *Δεν εἰργάζονται εἰς τήν περιφέρειαν... μοναστηριακοὶ καὶ κάτοικοι τῆς περιφέρειας*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ἐρχομένων τοῦ χειμῶνος πρὸς ἡλικίαν ἐργασίας των*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Δεν ἐμπίπτουν τοῦ χειμῶνος εἰς τὴν ἐργασίαν*

Ἐπιπλέον εἰς τὴν περιφέρειαν... ἀπὸ τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς περιφέρειας
 (πείμα)

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . . .

*Οἱ ἀγροὶ ἐλιπαίνοντο με ζῳικὴν κὸπρον
αὐτὰ ἀροῦμεν εἰς ὄργωρον ἐσῆτων*

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *εἰς Ἀθήνας τὸν παλαιὸν θηροτροφικὸν ἀγρὸν ἐν ὄργῳ τὸ 1947*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ βιδομαστὴν ἀρότρον Γερμανικῶν ἐκρηθίσθη τὸ αὐτὸ τὸ 1970*

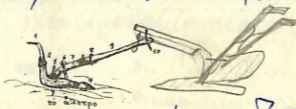
1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

τὸ μόνόφτερο εἰς τὰ ἀροῦμενα καὶ τὸ δίφτερο εἰς τὰ ἐπιχωματῆς

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτροῦ με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . . . .

1. χειρολαβὴ	4. ἐνὶ ἡμῶν	10. ἀκροῦς
2. κοινὴν	5. αὐτὴν	8. . . . .
3. ἡμῶν	6. ζιμόντι	9.) ἄροτρον

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει); *τὸ 1960*

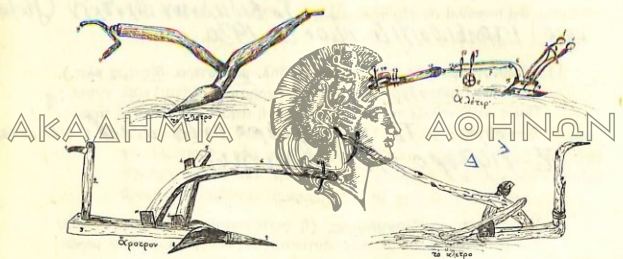
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *δεν εἶναι εἰς τὸν κοινὸν ἀροῦμενα*

επιχειρημασιῶν τῶν δεξιότητῶν αἰῶν διέκορνται καὶ
ἐσθ' ἄρα οὐκ ἀποκρίνωμαι τῶν

- 4) Μηχανὴ δεσμίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν). δὲν εἶχε χρησιμοποιοῦν
5) Μηχανὴ ἀλωνισμοῦ αἰ. ε' π. 1958 .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ὅς πρῶτος ἐν δεξιότητι κατε
σκευασθῆναι μοι τῶν τῶν ξύλινον ἄροτρον καθε. ὅσιν
τι μετ' ἐξέδωκε ε' ἐργαστήρι τῶν ἀρχῶν τῶν ὀφθαλμοῦν*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπήρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρῆσιν, ἐκάστου.

Ἡ αὐτὴ ὕνι ἐπιχειροποιεῖτο δι' ὄλης τῆς ἀναίμαξ. ἢ τὸ κατωτέρω

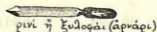
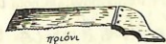
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Ἡ ἐπιχειροποιεῖται διὰ τὸ σκεπάρνι, πριόνι, αὐτοκόρι ζυγί, άρίδιαν, ἐπιχειροποιεῖται κατωτέρω ἢ ὑφιστάθην

- 8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
 ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *μαζα. ἀροστέρματα. ἔχρησιμοποίησαν
 βοεί, ἠμείων ἢ ἵππων ἢ ὄνων.*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα δύο
 ζῶα ἢ ἔν ; *ἐν. καὶ δύο. ἔχρησιμοποίησαν. 2 ζῶα*

- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
μὴναι. 1930 (ζυγιστικὸν θεσπίζον) ἐν τῷ ἀναμνηστικῷ ἔργῳ

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
 ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
 μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιεβύ-
 λια κλπ.).

*ἡμείων αὐτῶν ζεύλα ἔχρησιμο-
 ποιῶνται. ἡμείων αὐτῶν ζεύλα
 καὶ τὰ τραβηκτὰ τὰ ἐκαστὰ εἰσὶν ὀνόματι
 ζεύλα καὶ τὰ πιεβύλια καὶ τὰ δακτυλῖα.*

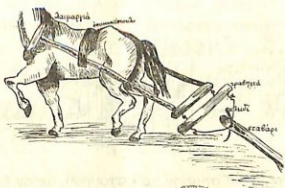
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
 τόπον σας. *ἐν. ἐκαστοῦ. μὴναι. ἠμείων.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ,
 ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κολλουῖρι),
 προσδένεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
 αὐτόν). *ἡμείων. ἔχρησιμοποίησαν. ἢ*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἐν. ἠμείων. ὄργω-
 μαί με ἐν ἡμῶν*
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ἔχρησιμο-
 ποιῶνται. ἢ. ἡμείων. ὁ δακτυλῖα, τὰ τραβηκτὰ καὶ
 τὰ σχοινία (ζεύματα) καὶ ὄνομα (ἡμείων).*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἄροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος): 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἔργα συνήθειά εἰς τὸν τόπον σας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ
Σημειώσατε ποῖα ἔργα συνήθειά εἰς τὸν τόπον σας. Ἐπιμελὴς ὁ Παύλος, πρὸς ἄλλων οὐ τοσούτοις ἔργα συνήθειά εἰς τὸν τόπον σας. Ἐπιμελὴς ὁ Παύλος, πρὸς ἄλλων τῆς κοινότητός σου. Τὸ πᾶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

ὁ ἐν ἀρβύλαις αὐτοῦ. Ἐπιμελὴς ὁ Παύλος, πρὸς ἄλλων τῆς κοινότητός σου. Τὸ πᾶν.

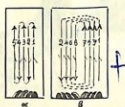
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

ὁ ἐν ἀρβύλαις αὐτοῦ. Ἐπιμελὴς ὁ Παύλος, πρὸς ἄλλων τῆς κοινότητός σου. Τὸ πᾶν.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Ὅταν προβιβασιεῖται μὲν ἔξωθεν... φέρνεται
περιφερειακῶς μὲ τὸ δίδυρον καὶ ἐκδοτεῖται...
στρεφικὴ ἐνοχία
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;*

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (θηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμπες, σιρσίτες, μεσοδράβες κ.λ.π.); *ἐγένετο μὲν ἔξωθεν... μὲνεται... μὲ...
βασίρει... ἢ ἀνὰ ἁπλοῦς...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; *ἐχωρίζετο
μὲ αὐλακίον ἢ μὲ διαφράγματα (ὡς μὲ γῆρας)*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; *ἐν τῇ... ῥοδονήσῃ... (ὡς μὲ φῶ... ἢ...
νέος... Μοινοῦ... Κονίτου)*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάκρισις τῶν αὐλάκων με τὸ ῥυτί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *αὐτὸ πλάσμα τῶν
προσὶν... ἐγένετο καὶ βεντικὴ γίνεται... εἰς τὴν...
ἐδαφ. ἢ... ἢ... ἀροτριάσις...*

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά: π.χ. καλλομοργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*ἔγινοντο 2... τὸ ὄργωμα
μαὶ τὸ διβόλισμα... τὸ πρῶτον περὶ τὰ φθινο-
πορίον μαὶ τὸ 2) μετὰ τοῦ ἁροτρίου...*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπεκρίσαστε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Ἡ κοινότης ἐστὶν ἕτερα ἕνατος μαὶ
δὲν ἔχονται μετὰ τὴν πείρασιν ὑψῶν*

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαστὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

*Συνήθως ἐς ἀφαιρέσειν ἐὰν εἶ
ἔτος*

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; *πρὸ τοῦ βίτου 2... διατὰ γαῖαν 1*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἢ... ἢ... ἢ...*

τα... βαμμοί (ἢ ἢ...)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.ε. Το. ζάρε. και*

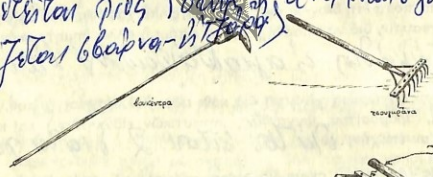
με. τω. Τ.β.ν. μ.ρ. ν.α. ....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα (προπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Σ. τα. θ.ο.ι. ω.ε.α. ε.δ.α.η. ε.τ.α.ν.*

β.ω.ε.ρ.ν.α.ι. β.ί.τ.ε.ς. ....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.)

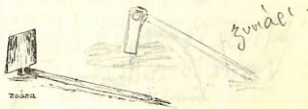
ἀκαλλήνια ἀθήνια
μ.ν.α.τ.α.ι. με. ζ.ν.ν.α.ρ.ε. η. μ.ε. θ.ο.α.ρ.ν.α.
(θ.ο.ν.ι.ς. μ.ή.κ.η. 2μ.π.ρ.α.τ.η.σ.θ.ε.μ.α.τ. κ.α.ι. τ.η. σ.α.α.τ.ε.ς.)
το.ω.ο.δ.ε.κ.ί.τ.α.ι. ἴ.π.ι.ς. ἴ.θ.α.ν.τ.η.σ. ἢ ἀ.ν.έ.ρ.χ.ί.τ.α.ι. ὁ.μ.υ.ρ.ῶ.ς.
ὄ.ν.ε.ρ.ῶ. ἴ.τ.ε.τ.α.ι. β.θ.α.ρ.ν.α.-ἢ. ἴ.θ.α.ρ.ῶ.ς.

γ) Ἔργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν) .....

Τράβηξα και ξυνογραφή .....

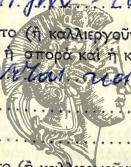

6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν) εις τὸ ὄργωμα και πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς και αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Μέγιστοι εὐκοφηνεῖς ἢ... ὄργωντων ρίχνων βωρο
 ριψοαφαι... εὐκοφνίτην... Ζβοῦσεδων τῶ ὄργων

7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά και ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Δ. ἐν μ. ν. ἔται καλλιέργεια ὀσπρίων

8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τα ἐν ἀφραναφαι
 Διατεγνῆται (... γαλαρι... βίκοι... κριδαίρι)

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερα) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλων ἔσπέρνοντο ἡ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἡ πρασιές (βραγιές) και ἄλλως.

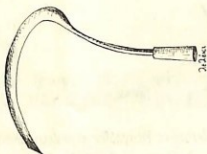
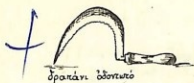
Δ. ἐν μ. ν. ἔται καλλιέργεια
 γεωμηλων

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα και ἰχνογράφημα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *δρεπάνι*.....

Ἐάν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ἐπισημειώστε μου εἰς τὴν εἰκόνα τὸ δρεπάνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *δ. ν. ν. κερ*

τὴν ἐπισημειώστε

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ὀδοντωτή*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ν. γ. α.*

βλ. εἰς τὸ δρεπάνι, ἢ νὰ εἰρήνη μὲν χεῖρας χεῖρας - ν. τ. ρ. γ. α.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *δ. αἰδουραμοί - (μύζες)*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *μόνον ἢ ἐπιμαρῖς μύζες δ.ι. ἐπιμαρῖς ἢ οὐκ. αἰδουραμοί δ. ταν. δ. β. τ. ο. σ. ἔχ. μ. αἰδουραμοί*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἐπὶ τὸ ὕψος 0,15 ἐπιμαρῖς*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἢ αἰμαρῖς*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι εἰς θεριστὰ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι ἐπιμαρῖς τοιοῦτον αἰμαρῖς τὰ χερόβολα*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασπαρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοιοῦτον αἰμαρῖς 18 χερόβολα μαζὶ οἱ στάχυες σταθμὰ ρύνονται αἰμαρῖς αἰμαρῖς εἶναι δ. ἐμαρῖς (3 ἀμαρῖς - 6 χερόβολα)*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού καλοῦνται ἀγκαλιές. ... (Χ.ειρο.θεζα)

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... ἄνδρες καὶ γυναῖκες ... δεξιὰ καὶ ἀριστερά ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπήν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ... ἄνδρες καὶ γυναῖκες ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... ἄνδρες καὶ γυναῖκες ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα ... ἐπιχειροκλήματα

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ἢ να... εὐρίσκω... Τετάρτην... ἢ να... Τετάρτην...
Τετάρτην... ἢ εὐφ. αὐααααα...

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν... βυλὴν...
Βυλὴν... κτ.εμ... Πόνε... τὰ πλ. γ. α. α. ὅτιν...
βοβὴν... καὶ... οἱ... ἔμαρ... ὅτιν... βραβ... - - -

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... Τὸν... ἔθιμον...
Προ... ἰσθ... κτ.εμ... μα... τὰ μαχα...
Σχ... μα... τὴν... ἔθιμον... χρον...
ἢ... ἔθιμον... ὁδ... ἔθιμον...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

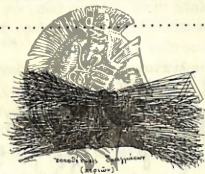
1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

μετ... ὡρ... τὴν... ἡμέρας...
μετ... ὡρ... τὴν... ἡμέρας...

2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Ἐγένετο ἄνω τῆς ἰδιοκτησίας ἢ ἀλλοῦ, ἐργαζομένων μετὰ δεματῆρας, ὡς μετασκευάζοντο καὶ ἐκμαρτυροῦν, μόνος τῶν ἔδενοντο καὶ ἐκμαρτυροῦν β.θ. ἀμμοριζ... ἔ.τ.β.ι. γίνονται καὶ ἄλλα μετὰ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐμῶν διακωρυβμένα ἢ συνεκεντρῶνοντο ὅλα 6

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... ..

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... ..

τοὺς κερῶν... τὸ εἶμα... μετὰ τὸ πλάγια (βανό)
τὸ ἀποξηρᾶν... ἐπὶ τὸ ἴδιον χωράφι... τὸ κερῶν... 34.000
μα... καὶ... διαβῶ... καὶ τὸ εἶμα... δεξιῶν... ἢ
πυρροῦ... (τοῦ κίμων)... καὶ τὸ μετ' ἡμερῶν... τὸ ἀποξηρᾶν
ἢ ἀποξηρᾶν

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.)... ..

ἦν τὸν κίμων ἢ καὶ τὸ εἶμα... μετὰ τὴν 20 Ἀπρι
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)... ..

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....
.....
.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι.....
.....
.....

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ἐπὶ τῆς τοποθέτησεως ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ
Ἐισέρχεται εἰς τὸ ἀλώνι τὰ δεμάτια τοῦ σπέρματος
ἐπιστρέφει εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ ἀπὸ τῆς θέσεως

3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο πάλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ..
.....
.....

Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸ ἀλώνι.....
.....
.....

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς πῶσαν θέσιν; ..
.....
.....

Πάνω εἰς τὸ πλάγιον τοῦ οἴκου.....
.....
.....

- 5) Το άλωνι ανήκει εις μίαν μόνον οικογένειαν ἢ εις περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εις πολλὰς οικογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὀνημι. 9. πορρή. οὐκὸνεις. ἑ. αὐ. ἑ. ἕ. κ. α. ς.
(60 μοί.) ἢ ἀπὸ εὐκαρῆ. ἐραυθρὶ. ἵλε. ἑ. αὐ. ἑ. ἕ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ.
(ὁρμητὴν ὡς οὐκὸνεις)

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

ὀνημι. 9. πορρή. οὐκὸνεις. ἑ. αὐ. ἑ. ἕ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Πετράλωνα (ἕως)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ άλωνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνα)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).

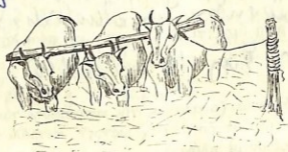
ἕ. αὐ. ἑ. ἕ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὀνημι. 9. πορρή. οὐκὸνεις. ἑ. αὐ. ἑ. ἕ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ. κ. α. ς. ζ. ἑ. ρ. ο. υ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ άλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
 Τα' ὄργανα... τοιαῦτα κλπ... πῶς καὶ
 ἔρδεται... μετὰ τὸν... τοιαῦτα κλπ...
 πῶς καὶ.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ βύλιος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάτη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

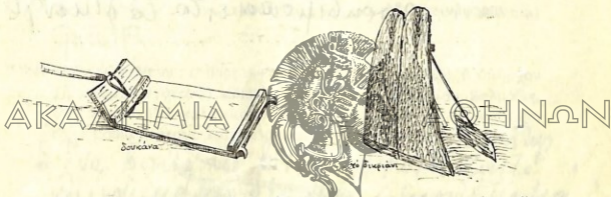
Ἐφευρισμοπαρῆτα... τοιαῦτα κλπ... τοιαῦτα κλπ...
 δὲν ἔχον βύλιος.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειῆς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειῆς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).

Τὸ ζυγὸν μὲν ἔχει
ἴσην ἄκρην καὶ τὸν γαλβὸν αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν
μὲν ἔχει καὶ τὸν ἀριθμὸν τὴν ἀκρὴν ἔχει τὸν ἀριθμὸν
μὲν ἔχει καὶ τὸν ἀριθμὸν τὴν ἀκρὴν ἔχει τὸν ἀριθμὸν
μὲν ἔχει καὶ τὸν ἀριθμὸν τὴν ἀκρὴν ἔχει τὸν ἀριθμὸν
μὲν ἔχει καὶ τὸν ἀριθμὸν τὴν ἀκρὴν ἔχει τὸν ἀριθμὸν

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῦνται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὀπίσθιαν εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις διαστάσεις. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐπὶ τῆς ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβέθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐκ τῆς ἀπάντησός σου ἐπισημάνονται τὰ ὄνόματα τῶν
μηχανημάτων καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ὀργάνων
καὶ τῶν ἐργαλείων καὶ τῶν ἀποσχιδῶν
καὶ τῶν κοπτερῶν καὶ τῶν ἔλασμάτων
καὶ τῶν ἐπιπέδων καὶ τῶν ἐπιπέδων καὶ τῶν ἐπιπέδων

8) Από ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Πρωὸν*.....

Πρωὸν μεχρι δευτερας.....

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Σχεδιασμοὶ εἰς τὸ διχάλι*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; *οὐ δὲ σπυρίδιον περιφραγεῖται. μὲν τὸ διχάλι καὶ μαζεύει τὸν ἄμωλον σταχὺς.*

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Σχεδιασμοὶ εἰς τὸ βουκέντρι. ζῶον με βόειον μῆκος 2 ποτεσσιν.

15) Πώς λέγεται ή έργασια του άλωνίσματος ένός άπλώματος, δηλ. ένός στρώματος σταχύων έντός του άλωνιοϋ. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμη κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν ...

6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν διά νά αποχωρισθούν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

μαλάμα

17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχον άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. κοπάναρες, καλούμενοι άλωνιστάοι και άγωγιάτες), οί όποιοί είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τόν άλωνισμόν.

... ενή... κοπάνα... τόν... προϊ...
 ... ενή... κοπάνα... τόν... προϊ...
 ... ενή... κοπάνα... τόν... προϊ...
 ... ενή... κοπάνα... τόν... προϊ...
 ... ενή... κοπάνα... τόν... προϊ...

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν έργαλειον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμοϋ του καρπού από τούς στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αύτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

βλ.

19) 'Ο κόπανος οϋτος πώς έλέγετο' έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τό σχήμά του ;

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλῆς

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*Ἐννήθην, τραγούδιον
 ἀμφὶ τὴν τράπεζαν... ὁ ἐπιμελεσθῆναι... τὸν...
 φωνάζει ἐπὶ τῶν... τῶν... καὶ... τῶν...
 ἀφ' ἑαυτοῦ... μίαν... ἐξ ἑαυτοῦ...*

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ 1958

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

*λεῶμα... ἐννήθην
 ὄργανον... τὸ γυναιρέμα... τὸ κερῶερο*

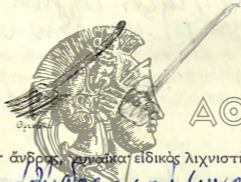

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθνον τοῦτο. *βυνέκων τριώντων*
εἰς εἰσάγωγους ἔχων μαχ. τὸν ἐπιτομὴν τῆς τοῦ ἑσπ.
ἀπὸ τῆς τοῦ π. ἐπιτομῆς ἐπὶ τὸν π. ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
τοῦ β. ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς τοῦ π. ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
ἀπὸ τῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο ;
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. .... *ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς*
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικᾶς· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῆτος κλπ ;
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς
ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς ἐπιτομῆς

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαρούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταγύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .. ^{κατὰ}
 τὸ λιχνίσμα γίνεται κατὰ τὴν διαίρεσιν εἰς ^{τὰ}
 βολίστρα, δερμόνι καὶ κούριον, μετὰ εὐθύ-
 ρων (τὸ κούριον, βολί).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

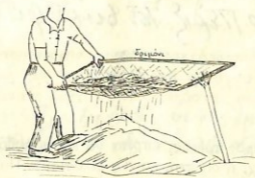
ΑΘΗΝΩΝ

ΚΟΣΚΙΝΟ ΠΑΛΑΙΟ ΔΕΡΜΟΝΙ

Κούριον ἢ ἀριόλιον

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρας, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τῶν ἄλλων...*

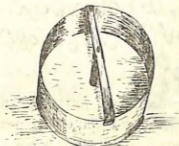
7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφήν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *ἐπιμακρύνεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ μὲ τὸ φτυάρι. Χαράσσεται ἀπὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος καὶ τὸ φτυάρι εἰς τὴν κορυφήν τοῦ σωροῦ. Μὲ τὸ φτυάρι ἐπιμακρύνεται ὁ σωρὸς καὶ ἀσπάζεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ σωροῦ μὲ τὸ φτυάρι.*

8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Μετὰ τὰ ἀνωτέρω... εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ σίτου...*

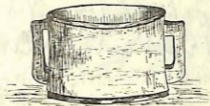
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας),... *π. ε. γιατ' ἐλάττω*

*τα... ἔφρασε... εἰς τὰ ἀχρῶνα... διὰ τὰ μέτρα...
ἔφρασε... εἰς... μωστῶνα...*

μισοκόλι

κούτιλο

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὰ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα τῆ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *κατεβάλλοντο τὰ παπαδιάτικο*

*καὶ τὸ ἀγροφυλακιάτικο καὶ τὸ δημοτριακὸ
φύρακος (ἀχρῶνα) ἀπὸ μέρους τῶ
φύρακος κ. ἀχρῶνατος*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *τὸ βίτος... βινηθῆ... ἐκφυραβῶντο*

εἰς τὸ ἀμωρε... εἰς τὸ βινηθῆ... (ἐφρασε)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; Το δ' ε χειρον ... μητε κερειτο
 εντε το χειρον ... ε χειρον ... μη ... χειρον ...
 (Τη σιασινε τη μητε κερειτο. ε χειρον ...)

5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλύτερους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

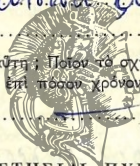
... μητε το δ' ε χειρον ... μητε κερειτο ...
 το ε χειρον ... (ε χειρον) ... ε χειρον ...
 ε χειρον ... ε χειρον ...

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

... ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...
 ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...

Πώς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάμιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...
 ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

... ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...
 ε χειρον ... ε χειρον ... ε χειρον ...

2) Πώς λέγεται η φατιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....
αφανός

β'. 1) Ποιοί ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος; ...
η χιμυρέ νοι θουδύμνοι θσο νικυρά θουδύα

2) Ποιος ή ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; *Αν ναί, από ποιον μέρος; ...
εξομαί και κατά οροσίμωσαν
κατά τήν δούδα τούτομοι εντασάι ετος
σιόηον τρε

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)
... ειναι εωικυράνει αυτς ονα συνήδως
τοιοδύτη τδ ξύλα και εσωκρημνω
το εμα τος πουρίαν τδ ξύλα τμα εσωκρημνω
δύμα τδ ακυβλω ειναι ε' τμη δ' ομοία τδ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, εόρτια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

εμμεν τρ αντοι περιξ τω πυρς και
ε' κ' ται δ' ε' νας ε' τ' ο' ε' τ' ο' ν' ο' και
ε' ο' ν' και γ' υ' τ' ο' ο' ν' ο' δ' ε' λ' ο' τ' ο' κ' α' ο' μ' ο' ρ' ο' s

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Τον περιξ τω πυρς εκομμεν τρ αντοι οι
νιόσαντροι (παιδερ κρημένοι το αυτο ε' τ' ο' s) και
οι ε' φανοι νεοι ε' τ' ο' s φανδ' ο' s και ε' κ' ρ' ο' s
ε' δ' ο' s κ' ρ' ο' s ο' s ε' τ' ο' s ε' τ' ο' s περι τω πυρς και τω
κεδ' ο' n τ' ε' τ' ο' s ν' ο' s ο' s να ε' ν' ο' s παιδερ κρημένοι

3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . . .

Ἐπιγραφοὶ... ἐξ. πύρ... τῆ... βυτινῆ...
(26... 31) καὶ... εἰ... αἰ... τοῦ...
... τοῦ... τοῦ...
... καὶ... εἰ... τῆ...
... καὶ... πρὸς

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . .

Ἐμοιοῦντο... αἰ... τοῦ...
... τοῦ... εἰ... εἰ...

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἐξ. 23... καὶ... εἰ...
... καὶ... εἰ...
... καὶ... εἰ...
... καὶ... εἰ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

GALESON THE BANKING

SHI ANOARIEL

Π Ρ Ο Σ

ΤΟΥ Κ. Ρ. Ε. Ο. Β. Ο. Υ. Ρ. Η.

ΤΩ ΑΡΧΟΝΤΩ ΕΚΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΤΟ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΝΥΝΗΝ

Εν Σοφικῷ τῇ 10^ῃ Μαρτίου 1970

Αριθ. Πρωτ. 56

Πρὸς
Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης
- Ἐργασίῳ Παιδαγωγίας
Ἀναζητήσεως II

Ἀθῆναι

Ἐχομεν τὴν τιμὴν αὐτῶν ἀποδείξεων ἀπὸ συντηρήσεως τοῦ ἀποσπασθέντος
ἀπὸ ἐπιπέδου δισκίου τεχνολογικῶν ἀποδείξεων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ
Κέντρον Ἑρεῦνης

Μετὰ τιμῆν
ἐπὶ ἀποδείξεων τεχνολογικῶν ἀποδείξεων